OKRESNÁ PROKURATÚRA TRENČÍN
Bernolákova 2, 912 50 Trenčín 1

Pd 143/22/3309-3 Trenčín 19.07.2022

Obec Borčice
Obecné zastupiteľstvo prostredníctvom pani starostky obce
Borčice 73
018 53 Bolešov

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín podľa § 23 odsek 1 v spojení s ustanovením § 26 odsek 1 Zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o prokuratúre“) podáva

protest prokurátora

proti uzneseniu Obecného zastupiteľstva obce Borčice číslo 208 prijatom na 27. zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Borčice zo dňa 30.03.2022, ktorým sa obecné zastupiteľstvo uznieslo na nasledovnom znení:

„Obecné zastupiteľstvo schvaľuje, že obec musí bezodkladne začať vyjednávať, či už osobne alebo prostredníctvom advokáta, s vlastníkom stavby – športové centrum p. Rezníkom o mimosúdnom vyrovnaní za bezdôvodné obohatenie p. Rezníka, vzhľadom na dosiaľ nehradené užívanie obecného pozemku, na ktorom má stavbu, podľa výšky nájmu určeného v znaleckom posudku znalca Nekoranca a podľa počtu mesiacov, počas ktorých p. Rezník tento pozemok užíval bezodplatne. OZ teda uzatvorí dohodu o mimosúdnom vyrovnaní, v ktorom p. Rezník uzná dlh a zaviaže sa k jeho úhrade.“

Týmto uznesením boli porušené ustanovenia § 11 odsek 4 písmeno a) až q) k § 13 odsek 4 písmeno b), písmeno c), § 13 odsek 5 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „Zákon o obecnom zriadení“).

Podľa § 23 odsek 2 písmeno f) v spojení s § 26 odsek 5 Zákona o prokuratúre navrhujem v lehote do 60 dní od doručenia protestu prokurátora zrušiť v celom rozsahu napadnuté uznesenie obecného zastupiteľstva, pričom v rovnakej lehote ma o spôsobe vybavenia tohto protestu informujte.

Ak na základe protestu prokurátora obec nezruší napadnuté uznesenie obecného zastupiteľstva, môže prokurátor podľa ustanovenia § 348 Správneho súdneho poriadku podať na správny súd žalobu (§ 26 odsek 6 Zákona o prokuratúre).

O d ô v o d n e n i e:

Základnou náplňou pôsobnosti prokuratúry je v zmysle § 3 odsek 2 Zákona o prokuratúre vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Protest prokurátora je v zmysle § 22 odsek 1 písmeno a) zákona o prokuratúre právnym prostriedkom dozoru prokurátora nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy (tzv. netrestný dozor prokuratúry). Netrestný dozor prokuratúry tvorí v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky spolu so správnym súdnictvom systém vonkajšej kontroly orgánov verejnej správy. Protest prokurátora predstavuje základný a imanentný právny prostriedok netrestného dozoru prokuratúry. Protest prokurátora je totiž jediným predsúdnym prostriedkom netrestného dozoru prokuratúry, na základe aplikácie ktorého môže dôjsť k zrušeniu nezákonného správneho aktu orgánu verejnej správy (§ 23 odsek 1 zákona o prokuratúre), proti ktorému bol protest podaný.

Na základe podaného podnetu preskúmala Okresná prokuratúra Trenčín uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Borčice č. 208 prijatého na 27. zasadnutí obecného zastupiteľstva obce Borčice dňa 30.03.2022, pričom po jeho preskúmaní konštatujem, že predmetné uznesenie je nezákonné.

Obecné zastupiteľstvo obce Borčice (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) tvorí vo volebnom období od 10.11.2018 do 29.10.2022 päť poslancov. Z predložených listinných materiálov vyplýva, že pozvánka na zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 30.03.2022, je datovaná a podpísaná starostkou obce dňa 23.03.2022 v zmysle § 13 odsek 4 písmeno a) zákona o obecnom zriadení.

Na predmetnom 27. zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 30.03.2022 Obecné zastupiteľstvo schválilo uznesenie č. 208, ktoré znie:

„Obecné zastupiteľstvo schvaľuje, že obec musí bezodkladne začať vyjednávať, či už osobne alebo prostredníctvom advokáta, s vlastníkom stavby – športové centrum p. Rezníkom o mimosúdnom vyrovnaní za bezdôvodné obohatenie p. Rezníka, vzhľadom na dosiaľ nehradené užívanie obecného pozemku, na ktorom má stavbu, podľa výšky nájmu určeného v znaleckom posudku znalca Nekoranca a podľa počtu mesiacov, počas ktorých p. Rezník tento pozemok užíval bezodplatne. OZ teda uzatvorí dohodu o mimosúdnom vyrovnaní, v ktorom p. Rezník uzná dlh a zaviaže sa k jeho úhrade.“

Za prijatie tohto uznesenia hlasovalo všetkých päť prítomných poslancov.

Podľa § 10 odsek 1 písmeno a), b) Zákona o obecnom zriadení orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce.

Zákonodarca ustanovením v § 11 a v § 13 zákona o obecnom zriadení rozdelil kompetencie medzi zastupiteľstvo ako orgán obce rozhodujúci o základných otázkach života obce a starostu ako štatutárny výkonný orgán obce.

Podľa § 12 odsek 7 Zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbore. Spôsobilé rokovať a uznášať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia obecného zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov, ak časť vety za bodkočiarkou, odsek 5, § 13 odsek 8, § 18a odsek 3 a 10, § 20a odsek 4 a § 20b odsek 5 alebo osobitný zákon neustanovuje inak; na prijatie nariadenia je potrebný súhlas trojpätinovej väčšiny prítomných poslancov.

Podľa § 13 odsek 4 písmeno b) Zákona o obecnom zriadení starosta vykonáva obecnú správu.

Podľa § 13 odsek 4 písmeno c) Zákona o obecnom zriadení starosta zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

Podľa § 13 odsek 5 Zákona o obecnom zriadení starosta je štatutárnym orgánom obce. Starosta môže rozhodovaním o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy písomne poveriť zamestnanca obce. Poverený zamestnanec obce rozhoduje v mene obce v rozsahu vymedzenom v písomnom poverení.

Postavenie starostu určuje Zákon o obecnom zriadení v ustanovení § 13 až 13b. Z týchto ustanovení vyplýva, že starosta je predstaveným obce a najvyšším výkonným orgánom obce, ale nie je najvyšším výkonným orgánom obecného zastupiteľstva. Každý z orgánov obce má svoje postavenie (dané ústavou a zákonmi). Keďže starosta obce nie je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva, **nemôže mu obecné zastupiteľstvo ukladať svojimi uzneseniami akékoľvek obmedzenia, či povinnosti, pretože by to znamenalo porušenie ústavy a zákona.** Obecné zastupiteľstvo môže takúto povinnosť uložiť obecnej rade, komisiám a pod., ktoré obecné zastupiteľstvo zriaďuje (§ 10 odsek 2 zákona o obecnom zriadení). Podotýkam, že **starosta obce a obecné zastupiteľstvo nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti a nadriadenosti.**

Podľa článku 69 odsek 3 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky starosta obce je výkonným orgánom obce, vykonáva správu obce a zastupuje obec navonok.

Podľa článku 2 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Teda nielen štátne orgány, ako to vyplýva z článku 2 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky , ale ani orgány obce (mesta) si nesmú uzurpovať právomoc, ktorá im nie je dané zákonom. Pokiaľ samotný starosta obce neprejaví svoju vôľu niečo vykonať, nemôže byť jeho vôľa nahradená uznesením obecného

zastupiteľstva, a o to viac ho nemôže obecné zastupiteľstvo zaviazať, aby bezodkladne začal vyjednávať s vlastníkom stavby. Pokiaľ by k takémuto postupu zo strany obecného zastupiteľstva predsa len došlo (ako je tomu aj v tejto veci), ide jednoznačne o konanie v rozpore so zákonom a teda aj takto prijaté uznesenie je nezákonné.

Obecné zastupiteľstvo prekročilo svoje právomoci vymedzené zákonnou úpravou, a to právomoc ukladať starostovi obce plnenie povinností, ktoré mu môžu vyplývať iba zo zákona. Uznesenie č. 208 je tak zaťažené nezákonnosťou, nakoľko týmto uznesením bolo zasiahnuté do kompetencií starostu obce.

V tejto súvislosti poukazujem i na právoplatné rozsudky Krajského súdu v Trenčíne (sp. zn. 13S/74/2011 zo dňa 08.02.2012 a sp. zn. 13S/64/2014 zo dňa 25.11.2015), ktorý na návrh Okresnej prokuratúry Trenčín zrušil uznesenia mestského zastupiteľstva dôvodiac, že sú v rozpore so zákonom s tým, že žiaden zákon nevymedzuje zastupiteľstvu priestor pre ukladanie povinností primátorovi mesta.

Okresná prokuratúra Trenčín tak uzatvára, že keďže ani Ústava Slovenskej republiky, ani zákon o obecnom zriadení a ani iný právny predpis nepriznáva obecnému zastupiteľstvu právomoc ukladať starostovi obce povinnosť bezodkladne vyjednávať s vlastníkom stavby, je v posudzovanej veci podnetom napadnuté uznesenie prijaté v rozpore so zákonom.

Podľa § 23 odsek 1 Zákona o prokuratúre prokurátor je oprávnený podať protest proti správnym aktom orgánov verejnej správy uvedeným v § 21 odsek 1 písmeno a), ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Podľa § 26 odsek 1 Zákona o prokuratúre protest proti uzneseniu orgánu územnej samosprávy môže prokurátor podať do troch rokov od jeho prijatia.

S ohľadom na uvedené považujem podanie protestu prokurátora proti vyššie označenému uzneseniu Obecného zastupiteľstva za zákonné a dôvodné.

Záverom Vás žiadam v zmysle § 23 odsek 5 zákona o prokuratúre , aby ste mi oznámili písomne termín prejednania uvedeného protestu prokurátora, nakoľko sa tohto plánujem osobne zúčastniť .

JUDr. Jana Hudecová
prokurátorka